

Uvaženi gospodine Orav, ministre Šehoviću, gospođo Longo... vaše ekselencije, uvažene kolege i gosti...

U pravcu ukupnog jačanja institucionalnog integriteta Univerziteta Crne Gore, tokom protekle dvije i po godine izvršili smo najveću strukturalnu, normativnu i upravljačku reformu od njegovog osnivanja i uistinu smo ponosni na postignute rezultate. Poduhvat sveobuhvatne reforme uspješno je proveden na području unapređenja kvaliteta studija i studiranja, odnosno sticanja znanja i vještina, kao i naučno-istraživačke i umjetničko-istraživačke djelatnosti, u pravcu internacionalizacije - usklađivanja sa evropskim standardima, sa potrebama na tržištu rada i standardima održivosti. Naglasiću ovdje: slijedeći na tom putu konkretne preporuke Izvještaja naših evropskih evaluatora - eksperata EUA u čijem smo članstvu.

U toku je akreditacija u novom modelu studiranja koji počinje od ove studijske 2017/2018. godine. Univerzitet Crne Gore je u permanentnom i sistematičnom, sasvim jasno strateški i akciono postavljenom razvojnom okviru, brinući jednovremeno i pomno o autonomiji i zaštiti akademske etike.

U ovom procesu reforme promijenjen je ukupan legislativni okvir Univerziteta Crne Gore, ustanovljene i unaprijeđene procedure i novi organi kontrole kvaliteta, potpuno novi instituti i servisi.

Kroz koje smo afirmisali antikorupcijske mjere zastupajući zakonski i vrijednosni sistem, uz zahtjev za nužno poštovanje autonomije Univerziteta.

Unutar-sistemskim mjerama osnovali smo Naučni odbor, unaprijedili rad Centra za studije i kontrolu kvaliteta kroz Odbor za master studije, sasvim već etablirali novi Centar za doktorske studije - sve upravo

kao garante sprovođenja mjera i pravila transparentnosti na putu do odlučivanja na najvišem tijelu Univerziteta Crne Gore - Senatu. Sve u svrhu još bolje zaštite kvaliteta nastave na svim nivoima studija, kako bi bila dodatno osnažena i mjerljiva referentnost i podržana zdrava konkurencija u sticanju akademskih i naučnih zvanja nastavnika, naučnika i umjetnika, odnosno kako bi bio osiguran kredibilitet diplome Univerziteta Crne Gore.

Dopunjava se repozitorijum magistarskih i doktorski radova i omogućena je potpuna transparentnost baze podataka na Univerzitetu Crne Gore. Donesen je novi Etički kodeks i ojačan rad Suda časti; postoji jasna hijerarhija u primjeni pravila kojom se štiti akademska čast i etika.

Dakako, ispravljanje slabosti sistema, izgradnja i snaženje temelja modernog integrisanog univerziteta, koji ima strogu akademsku hijerarhiju i istrajava na transparentnosti i međunarodnoj referentnosti, dugoročan je izazov.

Hoću reći, ni donošenjem dokumenta poput Plana integriteta, koji je svakako sačinjen i primjenjuje se na Univerzitetu Crne Gore od 2015., niti novim Etičkim kodeksom, koji je na snazi i u potvrdi u praksi na Univerzitetu Crne Gore, niti obskrbljivanjem pomagalicama poput tzv. softvera za provjeru plagijarizma, koji će se brzo, već u sljedećih mjesec dana, naći u upotrebi na UCG, kao ni aktuelno plasiranim propisivanjem krivičnog djela za plagijat – makar i nužnim mjerama – nije nužno garantovan integritet.

Pravim ovaj detaljni uvod sa težnjom da, danas, na temu koja nas okuplja, ukažem da bez jakog temelja – uređenog sistema koji počiva na dosljednom poštovanju postavljenih pravila i procedura, i na istrajanosti članova akademske zajednice, nema integriteta odnosno

autoriteta institucije. I da je to naša vodilja u provođenju reforme u praksu.

Promjene socio-ekonomskog miljea i različiti faktori društvene tranzicije, te omasovljenje visokog obrazovanja – donijeli su različite patologije na tržište visokog obrazovanja.

Merkantilizacija i komercijalizacija visokog obrazovanja i tzv. doktoromanija, odnosno hiperprodukcija naučnih titula, izraženi su problemi na polju obrazovanja čitavog Zapadnog Balkana.

Uostalom, kada se govori o korupciji i plagijarizmu, govorimo o ljudima, o problemu moralnog integriteta. A instituti i mjere koje promoviramo i zastupamo kako bismo se uspješno nosili sa pojavama korupcije i rezultati te borbe, neizbježno pozitivno utiču i na nazore aktuelnih i budućih studenata, doktoranda i saradnika kao buduće nastavne baze i akademske, odnosno društvene elite.

Što se tiče našeg univerziteta, dio reformskog puta koji uspješno prolazimo, uz otvorenost prema javnosti, uz problemska okupljanja i razgovore poput ovog, već su izvjesna moralna korist.

Zaključujem: UCG se vodi djelatnim stavom da su briga za temelj i ideal znanja i dobar kvalitet visokog obrazovanja neodvojivi od duha autonomije i akademskih sloboda; da se jedino putem samoregulacije, prevencije i mehanizama samoevaluacije unutar akademske zajednice mogu istinski razviti direktivni i korektivni mehanizmi kontrole kvaliteta i ojačati vrijednosni sistemi.

Dakle, jedino načisto sa vrijednosnim sistemom unutar vlastite institucije možemo pozitivno uticati na sistem vrijednosti u društvu, i zastupati poziciju determinišućeg faktora ekonomskog, političkog i kulturnog razvoja Crne Gore, kako i priliči univerzitetima...

Zapravo, kad govorimo o integritetu, svaki čovjek, svaki pojedinac pravi razliku – neophodno je primjenjivati preventivne i zaštitne mehanizme za prepoznavanje korupcije i sankcionisanje krađe intelektualne svojine, baš kao i stimulatивne mjere za one čase i talentovane pojedince sa istraživačkim kompetencijama na čijim postignućima gradimo referentnost i konkurentnost – odnosno integritet visokoobrazovnih institucija.